

KÁVÉESOK LAPJA

VII. évfolyam.

A Budapesti Kávésok Ipartestületének, a Budapesti Kávésipartársulatnak, a Magyar Kávésok Országos Szövetségének hivatalos lapja

14. szám

Kiadó és laptulajdonos: A Budapesti Kávésok Ipartestülete	Felelős szerkesztő: Dr. Havas Nándor	Szerkeszti: A Budapesti Kávésok Ipartestületének sajtóbizottsága.
Megjelenik: minden hó 1-én és 15-én		Szerkesztőség: Budapest, VIII. József körút, 38. III. em. 17. Telefon. József 321—05. Kiadóhivatal: Budapest VIII. Rék Szilárd u. 31. — Hirdetéseket a kiadóhivatal veszi fel naponta 8—14 óráig. —

A kávéházak és a gazdasági válság

Rendkívüli közgyűlés 1931 július 10-én.

Ennek a címnek jegyében hívta össze július 10-ére a Budapesti Kávésok Ipartestületének elnöksége a testületi székház tanácstermébe a főváros kávéseit. A megjelentek nagy száma bizonyította azt, hogy ez a kérdés kivétel nélkül mindenkit érdekel és az egyes felszólalások után elhangzott taps és helyeslés mutatta, hogy mindnyájan egyek vagyunk a bajokban.

Örvendtes és jobb idők reményét nyújtó jelenségként kell konstatálnunk azt, hogy egy a hatóságok, mint az idők súlyát érező rokoniparok képviselői is részt vettek a közgyűlésen. A m. kir. pénzügyminisztérium képviselőjében dr. P. P. P. min. osztálytan., a m. kir. pénzügyigazgatóság részéről: dr. Ország Sándor p. ü. titkár, a székfőváros ipari és közgazdasági osztálya részéről dr. Dorogszághy Ervin tanácsjegyző, a világitási ügyosztály részéről dr. Hetéssy Ferenc főjegyző jelentek meg, míg Lamotte tanácsnok levélben mentette ki elmaradását.

Az ipari érdekeltségeket: Spelter Henrik, a cukrászipartestület elnöke, dr. Georgievics Béla, a sütőipartestület főjegyzője, Mezei Sándor, a kávémérő ipartársulat elnöke és Kucsera Mihály, a társulat titkára képviselték.

A kávéipartestület tagjai szokatlan nagy számban jelentek meg, amikor délután pontban öt órakor

Mészáros Győző elnök a rendkívüli közgyűlést megnyitotta.

A határozatképesség megállapítása után a jegyzőkönyv vezetésére főtitkárát és annak hitelesítésére Frenreisz Antal és Klauber József ipartestületi tagokat kérte fel, üdvözölve a hatóságok megjelent képviselőit, arra kérte őket, hogy a közgyűlés lefolyásáról kiküldöjtek informálják. Meleg együttérzéssel köszöntötte az ipari érdekeltségek kiküldötteit és a testület tagjait és osztatlan figyelmet és higgadt tárgyalást kér.

A gazdasági helyzetre áttérve, reámutatott, hogy a súlyos viszonyok az egész társadalomban válságot idéztek elő. A megszűkült határok a forgalmat is megapasztották, a háború utáni hiány, a termelés irányának és kereteinek megváltozása éreztetik hatásaikat. A kereskedelem és az ipar évszázados alanyai tönkrementek, életbeléptek a B-listák, kereső és fogyasztó egzisztenciák százezer számra estek ki a forgalomból. A kávéházak látogatottsága is megérezte ezt a helyzetet és megindult az éles verseny a vendéért. Ilyen helyzetben új alakulatok igyekeztek talajt találni. A közüzemi étkezők, az olasz fagyaltosok, tejivók versenyre vonták el a még megmaradt néhány vendéget. De maguk az egyes iparűzők is ebben a lehetetlen versenyben úgy lezserítették az árakat, hogy ma rentábilis üzletvitelről szó sem lehet. Hozzájárult mindezekhez az életmód megváltozása: a sportok, a furdós, weekend, a kirándulások, a szabadba csábítják az embereket, a rádió, hangosfilm pedig a közönségnek itthon maradt részét elvonják a kávéházaktól. Ez ellen természetesen elvileg kifogást nem emelhetünk, de hatásait érezzük.

A helyzetet bővebben illusztrálni felesleges,

elég annyit megemlíteni, hogy az év első felében 12 kávéház került fizetési nehézségekbe. Ezeknek a fele már be is zárt, meg is szűnt. Itt rámutathatók még arra, hogy 1918. évben kb. 440 kávéház volt Budapesten, addig számuk ma már csak 100 körül jár. A kávéház a főváros életében, a főváros polgárának második otthona, az idegennek kedves szórakozó- és pihenőhelye volt, mely az ország határain túl is vonzó erőt jelentett.

Ma pedig itt állnak a kávéesok drága helyiségeikkel, horribilis boltbérékkel, elviselhetetlen üzemeltetési költségekkel, jobb viszonyokat involváló adó és közüzemi terhekkel, a javulás reménye nélkül.

A kávéházaknak — más üzemektől eltérően — nincs módjában üzleti kiadásait lecsökkenteni. Személyzetüket nem bocsáthatják el. Világítani kell, akár telve van, akár üres, a hirdapoknak és a telefonoknak a vendégek rendelkezésére kell állni.

Tehát akarva, vagy nem akarva, nagyon foglalkoznunk kell a jövő kérdéseivel, nemcsak az ipar szűkebb keretein belül, hanem a nyilvánosság előtt is. Fel kell vetni azt a kérdést, hogy összetett kézzel akarják tovább nézni a hatóságok ennek a reprezentáns iparnak pusztulását, újabb tizezrek egzisztenciájának megszűnését, vagy pedig van-e mód és eszköz a kávéipar megmentésére.

Amikor a kormány — nagyon helyesen — módot és eszközöket talál az országfenntartó agrártársadalom megmentésére, boletták azoknak forgalomba, a földbirtok hitelét rendezik, akkor a kávéesség elvárhatja, hogy rajta is segítsenek.

A múlt hetekben az üzletbérleszállítási akció folyamán alkalmá volt a népjóléti miniszter ur Ó Excellenciájánál tisztelni, aki adatokat kért. Ez alkalommal felhívta a népjóléti miniszter ur figyelmét arra, hogy a kívánt adatokat a pénzügyi hatóságok rendelkezésre bocsáthatják és igazolhatják, hogy az általános forgalom tükrét mutató forgalmi adók minő mértékben csökkentek. Nincs itt szükség adatokra, a tények maguk beszélnek.

Dr. Strausz Vilmos az üzletbérlek ügyében szólt fel. Senki se vonhatja kétségbe, hogy jó polgárai vagyunk a hazának és megteesszük a mi kötelességünket. Sok ezer embernek adunk munkát és sok ezer pengővel adózunk a kincstárnak. Igényt emelhetünk arra, hogy az intező hatóságok legalább úgy bánjanak velünk, mint más társadalmi osztállyal, akik épp oly jó polgárai a hazának, de mégis több jogot biztosítanak nekik, mint más polgároknak. A háztulajdonosokról van szó, a házbérek kérdéséről. Mindig azt az érvet szegezték velünk szembe, hogy a magántulajdon szentségét támadjuk. Mi a polgári társadalom tagjai vagyunk, nekünk is van mit féltelnünk, mi nem a magántulajdonot támadjuk, csak annak olyan mértékű korlátozását, aminőt néhai Vass József miniszter is jogosultnak tartott. Ha mindazt felsoroljuk, amik iparunkban előfordultak, azokat a tragédiákat, amelyek végére nem egyszer revolver tett pontot, nyilvánvaló, hogy iparunkon segíteni kell. Annak idején Vass József miniszter ur azt mondotta, hogy igazságtalan, hogy a házbér magasabb legyen, mint 1914-ben. Az ipartestület rendelkezésére álló statisztikai adatokból kiderül, hogy 1914 évvel szemben a bérek ma arányban 24.6%-kal magasabbak. Ha most a béreknek a forgalomhoz való viszonyát vizsgáljuk, békében a bérek a

forgalomnak 10%-át tették, míg ma 15%-nak felelnek meg, vagyis a lakbérteher 50%-kal nagyobb. Részletesen foglalkozik a forgalom csökkenésével, mely 1928. év óta mostanig 42%-ot tesz ki.

Körülbelül 150 iparüzem 7000 embernek ad kenyeret, de a rokoniparágak: a vendéglősipar jóval több egzisztenciát foglalkoztat, tehát legalább 45—50.000 ember kenyeréről van szó. Ha annak idején lehetséges volt a béreket fokozatosan emelni, nem kevésbé méltányos, hogy most oly rendelet adassék ki, amely a bérek fokozatos csökkentését rendelje el. Javasolja egy ily irányú rendelet kérelmezését.

Sugár Gyula egy a napokban hozott kúriai ítélet kapcsán indítványozza, hogy a bérlok a sérelmes boltbéréket gazdasági lehetlenség címén támadják meg.

Vass József indítványozza, hogy a házbér részletfizetés a hó végéig engedessék meg.

Grosz Odón Sugár indítványát elfogadja.

Grosz Albert a házadó kérdését teszi szóvá, mely lehetlenné teszi a november 1 előtti mérséklést. Indítványozza, hogy küldöttséggel járjunk el a miniszterelnök és pénzügyminiszter uraknál, hogy az időközi bérengedményeknél tegye lehetővé az adó leírását.

Spelter Henrik a Cukrászipartestület és Szövetség üdvözlét tolmácsolja és biztosítja a közgyűlést, hogy érdekeltsége ebben a harcban mellé áll. Csak az 1914. évi alapra való visszatérés tenné lehetővé az ipar fellélegzését.

Mészáros Győző elnök köszönetet mond dr. Strausz kimerítő előadásáért. Sugár Gyula indítványával az elnökség foglalkozni fog. Szükségesnek tartja az igazság elvénél fogva megemlíteni a következőket. Nem tartja tisztán erkölcsös alapként azt, hogy a kincstár a házbérek 42%-át adó címén igénybeveszi. A közgyűlés elnöki székéből kijelenti, hogyha a háztulajdonosok a házbérterhek csökkentése céljából hajlandók egy frontot alkotni, mi felajánljuk támogatásunkat. Az ipartestület elnöksége kötelességének ismeri, hogy ebben az ügyben eljárjon és az illetékes hatóságok előtt felvesse azt a kérdést, hogy ennek a városnak jellegzetes tartozéka, a kávéipar világitó mészéi tovább vizsgáltsanak, vagy a nyomoruság eloltsa azokat. A jobb sorsra méltó érdemes 150 éves kávéipar vőgőreit éli.

Reiner István az elhangzott beszédekre való hivatkozással egy speciális kávényomoruságra mutat rá, amely a házbérek magasával kezdődik és az adók oly tömegével végződik, melyet elbírni lehetlenség. A kávéesokak terhelő 22 féle adót felsorolva egyes adónemeket említi, amelyek jogosultságukat elvesztették. A vígalmi adónak semmiféle létjogosultsága nincs. A járdafoglalási díjknál a pénzügyi bizottság javaslata ellenére csak 10%-os engedményt kaptunk. Elismeri, hogy a fényüzési és forgalmi adóatálmány megállapítása annak idején méltányosan történt, de ezt a viszonyok túlhaladták. Indítványozza, hogy az ipartestület elnöksége járjon el úgy a fővárosnál, mint az államnál, hogy egyrészt a vígalmi adó töröltessék el és a kiszabott adóközösségét átalyan vették revízió alá.

Gellért Zsigmond számszerű adatokkal bizonyította a helyzet elviselhetetlen voltát. Míg békében egy nagyobb kávéház napi rezsije 80—90 korona volt, ma ugyanez a tétel 550 pengő. Az összes adóteher 300—400 korona volt, ma 20.000 pengő, a villany évi 3—4000 koronáról —24—26.000 pengőre emelke-

A legkiválóbb sörkülönlegesség

Szent István Porter-Sör

a Polgári Serfőző gyártmánya!

dett. Az Országos Társadalombiztosító Intézet járuléka békében filléreket tett, ma a minimum 9—10.000 pengő. Az adóközösségből kilépő tagok enyhébb elbánását sürgeti és a következő indítványokat terjeszti elő:

I. A fenyvési adó eltörlése, illetve annak mérséklése tárgyában egy monstre küldött-ség járuljon testületileg az illetékes pénzügyi hatóságok elé, mely küldöttségben a kávéházi iparral összefüggő más rokonipari alkalmazottak is aránylagosan legyenek képviselve.

II. Ugyanez a küldöttség és ugyanilyen módon járuljon az illetékes közüemi hatóságok elé, hogy megfelelő nagyfokú közüemi mérséklést eszközöljön ki.

III. Az adóközösségből kilépő kartársak ne legyenek súlyosabb teherrel megróva, mint a bennmaradottak, hanem csak a tényleges állapotnak megfelelő forgalmuk után és az egyszerű forgalmi adókuk arányában fizessék eme adómetet. Ez azonban ne történjék a többiek rovására vagyis az adóközösségben bennmaradottak számláját ez ne érintse.

Lissauer Gyula utal arra, hogy a szegénység, nyomor és kétségbeesés hozott össze. Mindenki köteles adót fizetni, mi is szívesen fizetünk, de a kávéházak terhei oly nagyok, hogy azokat az üzletek jövedelméből fedezni nem lehet. A kávéipart mostohagyermekként kezelték, mi még az adó után is fizettünk adót. Sürgős intézkedést kér.

Vass József felszólalása után
Mészáros Győző elnök kijelentette, hogy 1931-ben, az 1930-hoz képest újból 35—40 százalékkal csökkent a budapesti kávéházak forgalma. Bejelentette, hogy a kávéos adóközösségére kirótt forgalmiadóatlányt a mai mértékben tovább fizetni nem tudják és ezért a pénzügyminiszter jóindulatát kéri, hogy ezeket az adómeteket sürgősen és nagymértékben csökkentse.

A közgyűlés az elhangzott indítványokat egyhangulag elfogadta és annak végrehajtásával az elnökséget bízta meg.

A villanyáram ügyére áttérve.

Elnök reámutat a különböző közüzemek szerepére. Vannak közüzemek, amelyek léte az iparra káros és ezek ellen küzdünk kell. De vannak olyanok, amelyek létjogosultságát elismerjük, ilyenek a közlekedés víz és világítás. Azonban e téren is oly jelenségeket tapasztalunk, amelyek az iparüzőre sérelmesek. A székesszék városi üzemei előírt feleslegesszállítására vannak kötelezve, tekintet nélkül a fogyasztók helyzetére. Ily módon az üzemek igénybevétele egy — a fogyasztók kis rétegét terhelő — adómetemé válik. A villanyáram tarifája bünteti a nagyobb fogyasztót, a gázművek pedig csak fokozottabb gázhasználat esetére adnak engedélyt, aminek semmi értelme nincsen, mert senki sem fog több gázt fogyasztani, mint amennyire szüksége van. Ily módon illuzióriássá válik minden propaganda, ha a terheket nem könnyítik, nem lesz, aki az üzemeket igénybevegye.

Katona István köszönettel veszi elnök részletes tájékoztatását. Akkor, amikor az egész vonalon leépítések, árleszállítások és csökkentések jelszava hallik, amikor a kávéházak a súlyos verseny miatt áraikkal leszálnak, valóságos csodaszámba megy, hogy van egy közüzem, amely árakat emel és azokat, akik a nehéz viszonyok mellett nem bírák helyiségeiket világítani, külön is bünteti. Ez erkölcsösen annál is inkább, mert erre a körülményre a fogyasztókat nem figyelmeztetik, a szerződésnyomatvány technikai kivétel mellett annak tartalmával senki sincs tisztában. Tudja, hogy testületünk eljárása folytán bizonyos tanulmányok folynak az elektromos művek igazgatóságánál, de amire ezeknek eredménye lesz, nem lesz kinek áramot szolgáltatni. Indítványozza az ipartestület, sürgősen kérje a főváros polgármesterét a szükséges intézkedések megtételére. Békében a nagyfogyasztók bonifikációkat kaptak, ma nagyobb számlákat.

Grosz Ödön indítványozza, hogy a békebeli tarifák visszaállítását kérjük.

Vass József a kiskávéházak áramfogyasztását teszi szóvá.

Lissauer Gyula: Az elektromos áram költségei ma messze túlhaladják a békebelieket.

Gál Arnold: Ha az esti kirakatvilágításra jelentékenyen mérsékelt tarifákat bocsátanak rendelkezésre, adják meg ezeket a kávéházaknak is.

Elnök a vitát berekesztve felemlíti, hogy ezekben a kérdésekben úgy az elektromos, mint a gázművek igazgatóságánál, valamint Borvendég alpolgármester urnál eljár, hol mindezeket előadta. S ígéretet kaptunk, de eddig, sajnos, nem történt semmi. A békeállapotokra való hivatkozás ma idejét mulaszt, mert akkor magánvállalatok versenyeztek a vevőkért, ma a közüzemeknek vagyunk kiszolgáltatva. A közgyűlés határozatát természetesen eljuttatja az illetékes hatóságokhoz.

Reiner István a tejvők ügyében interpellál. Mit kíván tenni az ipartestület tejvő-csarnokok konkurrenciája ellen, amelyek teljes vendéglői és kávéházi üzemet — kártyával és billiárdal — folytatnak? A helyzet teljesen tarthatatlan, nincs kifogása az ellen, hogy a tejesarnokok tejet szolgáltatassanak ki, de nem fájthatják meg előnyös helyzetüknek és nagy tökeerejüknek fogva az egész vendéglőipart.

Spelter Henrik a cukrászipartestület elnöke utal a tejesarnok üzemenek terjeszkedésére. Ma már nemcsak kész kakaót hoznak forgalomba, fagyaltüzemet is állítottak fel, cukrászüteményeket készítenek és most ott tartunk, hogy 165 tejvőből ugyanannyi cukrászda lesz, ami egy cukrász, mint a többi rokoniparágak érdekeit sérti. Ez alkalommal felemlíti a természetes jég eltiltását tartalmazó és kiadás előtt álló rendeletet, mely az érdektel iparágakat a jégkartellnek szolgáltatja ki.

Grosz Albert hozzászólása után

Vass József tesz megjegyzést, mire Elnök az elhangzottakra válaszolva, kijelenti, hogy a tejesarnokok ügyében már évek előtt össze akarta hozni az érdekeltségeket, de ez akkor nem sikerült. Talán most a nyomorúság össze fog bennünket hozni. A kérdéssel állandóan foglalkozik. A jég ügyében kiadni szándékolta rendeletéről tudomással bír, de lehetetlennek tartja, annak eltiltásával a jégkartell hatósági támogatását, hiszen csak olyan természetes jeget szabad használni, mely közegészségügyi szempontból kifogástalan. A jégkartell árainak megállapítását sérelmesnek tartja és ez ügyben a jéggyárak egyesületéhez átiratot intéz.

Az elhangzott felvilágosításokat a közgyűlés tudomásul vette.

Végül főtítkár Grosz Albertnek a szezonizemek italmérsi engedélyekre vonatkozó indítványát olvasta fel, melyet a közgyűlés megfelelő előkészítés és tárgyalás végett az elnökségnek, illetve eljárásának ad ki.

A napirend pontjai letárgyaltattak.

Elnök köszönetet mondott a hatóságok és a sajtó képviselőinek, kérve őket a felhozott sérelmek és panaszok tárgyalására, valamint a megjelent kartársaknak és a rendkívüli közgyűlést berekesztette.

Műhely és üzletberek

A Lakók Szövetsége, mely legközelebb a Lakók és Üzletbérők Szövetsége nevet veszi fel, újult erővel kezdte meg a bérletek körül felmerült viaszás állapotok megszüntetését.

A közönséges bérleti jogot az élet követelményei, és a kulturáramokban már mindenütt elfogadott elvek szerint meg kell reformálni, nevezetesen:

1. A bér csak arányos lehet. Az aránytalanul magas bér leszállítását a béről bármikor követelhesse. A túlzottan magas bér kikötése épp úgy büntetendő, mint az aránytalanul magas kamat kikötése (bérzsuzsura).

2. A bér havonként legyen fizethető. Ellenkező kikötés ne legyen érvényes és a fizetési késelemel ne vonja maga után az egész negyedévi hátralékos bér esedékességét.

3. A bérbeadó bérnemfizetés miatt csak akkor mondhatson fel, ha a bérő, a neki engedett legalább 15 napi haladék dacára a felmondás érvényessége iránt indított perben az elsőfokú bírói ítélet előtt nem fizeti meg a hátralékos bért.

Az üzletbérőkre különösen:

4. Szabályozni kell az üzlet és műhelybérő albérlési jogát, ennek a bérbeadó által való figyelmen kívül hagyása esetén a bérbeadó és új bérő kártérítési kötelezettségét.

5. A felmondás a bérbeadó részéről csak indokolt esetben és a bérbeadóra kötelező hosszabb felmondási időre legyen megengedhető.

Ezenkívül a Lakók Szövetsége társadalmi úton is meg kívánja teremteni és szervezni a kisteherelő bérővel szemben az üzletbérők megtorló szolidaritását.

II.

A bér arányos volta, a felmondás megengedhetősége, a bérleti időtartam meghosszabbítása, az előbérlet gyakorlása és a bérbeadó és az új bérő által esetleg fizetendő kártérítés kérdésében átmenetileg (a közönséges bérleti jog törvényi reformja előtt) is, diszkrecionális joggal felruházott vegyes (egyzetető) bíróság döntsön.

Le kell szállítani, legalább átmenetileg a végeredményben a bérőket-sújt magas házadó, meg kell változtatni a törvényt oly értelemben, hogy a házbéradó mindig csak a tényleg fizetett házbér után fizetendő. A behajthatatlanság negatív végrehajtási jegyzőkönyv nélkül is a felek egyetértő nyilatkozata alapján igazoltnak veendő.

A Lakók Szövetségének fenti reformtervével annál is inkább teljes egészében magunkévá

tehetjük, mert tulajdonképpen csupán összegezés azoknak a kívánságoknak, melyeket mi már évek óta hangoztatunk és kérünk az illetékes helyektől.

Nincs semmi új a nap alatt

A Kávésok Lapja június 1-i számának vezető cikke, mely a „Gőzfürdő és reggeli kávé” kissé szokatlanul látszó kombinációjáról ír, ismét egyik bizonyítéka Ben Akiba már unostig agyoncsépelet böles mondásának, hogy nincs semmi új a nap alatt s annak az unalomig hangoztatott megállapításnak, hogy a förtelenem folyton megismétli magát kis dolgokban épp úgy, mint nagyokban. 1824 július 17-én a pesti kávéos testülete panasszal fordul a város tekintetes nemes tanácsához, hogy a Diana-fürdő vendéglőse állandóan mérí a kávé a fürdővendégeknek a szomszédos kávéos nem csekély kárára. Különben sűrű a panasza a tánc- és zeneengedéllyel bíró vendéglősök ellen is, „kik a zene alatt kávé és kávépuncosot szolgálnak fel. Különösen a zöldbeli vendéglősök és korcsmárosok szolgálnak puccsal és kávéval akkor, midőn hárfások vagy énekesek társakoztatnak egy a kertben időző s mulató szóráságot”. A tekintetes nemes tanács orvosolta is ezen sérelmet, kimondván, hogy vendéglősök csak az ebéd és vacsora utáni feketével szolgálhatnak. Hogy ennek a rendelkezésnek mennyire volt fogantatva mind a mai napig, az kiválglik a fentemlített mult-kori cikkből is, mely csekély 107 esztendővel később iratott ezen Diana-fürdőbeli eset után.

Ha már éppen a panaszoknál tartunk, (melyek a „régí jó időkben” épp oly kimeríthetetlenek voltak, mint ma), nézzünk meg még egy másik, már több mint száz esztendeje állandóan siramot: a pesti kávéos panaszait a tiltott játéklukok ellen. Akkor ugyan még nem kluboknak hívták őket, de mindenesetre ezeknek az ősei azok a „szerény” privát kávévendécségek, melyek nemcsak kávé mérték iparendély nélkül, hanem más „tiltott mesterségekkel” is foglalkoztak, melyekhez, még ha akartak is volna, sem szerezhettek volna hatósági engedélyt, lévén ezen más „tiltott mesterségek” a leánykereskedelem és a tiltott szerencsésjáték üzése pompásan butorozott helyiségekben, miként azt a pesti kávéos testületének egy 1815-ből való panaszos beadványa mondja.

*

A pesti kávéházak nyári terraszairól először gróf Gvadányi József ír 1789-ben. „Egy fabusi notáriusnak budai utazása” X. részében mondja Peleske érdemes notáriusa:

*Elmentem s megálltam a híd tölcsér végén,
Ahol egy sátor állott a bal felső:
Ebben sok sétáló mulatgatott kedvén,
Egyik limonádát, másik fagyost kérvén.
Magam is bemenvén néztem a zöld sátor,
Leültem s kértem magamnak meggyes bort.*

Podmaniczky Frigyes báró emlékirataiban az 1830-as évek Pestjéről írva, megemlíkezik a „Hét választó” kávéházi terraszáról is: „A Kávéfórráson és a Wurm-Hofban létezett kávéházon kívül csak a hét választó szálloda ódon kávéházaira emlékszem; e kávéház előtt végig elhelyezett zöldre festett falócska egész napon át üdögélt a tételnek csoportja, pipálgatva és csibukozva, a legfinomabb magyar s török dohányfüst felhőibe öltvén unalmukat.”

1841 április 25-én Dalmer Márton kávéos a következő beadvánnyal fordul Pest város tanácsához:

Tehtetes Tanács!

Alázatosan alóírt — mint a kereskedési egyesület kávéházaának haszonbérője — még mult évben vendégeimnek szerzendő mulatságára s gyönyörködtetésére, kávéházam előtt felállított ponyva alatt fagylatot szolgáltattam, de miután ezen környék igen járatos és port okozó szeleknek nagyon kitévők — az

Kávés Urak figyelmét felhívjuk

elsőrendű minőségű teavajjal készült süteményeinkre.

King Cukrászipari RT.

Budapest, Király-uca 14. Tel.: Aut. 219—41.

**Kérjen mindenütt
Zimmermann
tokajit!**

Bpesti iroda és lerakat: V. Dorottya u. 12. Telefon: 326—98

Károlyi és Fröhlich

NAPELLENZŐ ÉS REDÖNYGYÁR

PONYVASZERKEZÉTEI.
A LEGJOBBAK
LEGSZEBBEK!

BUDAPEST

GRAND CAFÉ

AJÁNDÉKSÁG!

"ELEKTRA" SZABVILLAGOS
HAJTÓMŰVET ALKALMAZZA
NAPELLENZŐJÉNÉL AKKOR

AZ 1/2 PERC ALATT,
GOMBNYOMÁSRA
FEL- VAGY LESZALAD.
MÉG MATESSÉKTŐLÜNK
ÁRAJÁNLATOT ÉS FIZETÉSI
FELTÉTELEKET KÉRNI.

KISFALUDY · UCCA 5
TELEFON · JÓZSEF 323 - 76

DUNA KEKSZGYÁR FAGYLALTOSTYA KÜLÖNLEGESSEGEI A LEGJOBBAK

TELEFON: JÓZSEF 315-11.

Művészi kivitelű **csillárok**

falikarok, állólámpák
és világítási rt.

BUDAPEST, VII., Villanykörték szükségleténél kérjen saját érde-
kében ajánlatot. ERZSÉBET KRT 41

eránt esedezem, méltóztassék a Tekintetes Tanács a már tetemes költségekkel készült üvegkerítést, melyben érdemes vendégem számára fagyaltatni kívánok, kegyesen helyben hagyni s midőn ezen kérésemet az általam 15 év óta szorgalmasan s pontosan visselt adózásommal, és az köz rendhez alkalmazott viseléssel gyamolítanám, kegyességébe ajánlott mély tisztelettel maradok

Pesten, 1841. évi Április havának 25-én

A Tekintetes Tanácsnak

alázatos szolgálja

Dalmer Márton s. k.

A tekintetes tanács e folyamodást leendő tudósítást végett Patisz Károly ur város kapitányához utasítja, ki is hivatalosan jelenthetni szerencsésének tartja: „*hogy az esedező tavali esztendőben a kereskedő egyesületi kávéházat kibérelvén, az előtt, hogy vendégeinek a kávéházon kívül is fagyaltat és kávéval szolgáltsam, vagy ponyvát készíttettem, minthogy pedig a por végett vendégei ott nem mulathattak, a por és szelek elmellőzése végett, anélkül, hogy előleges jelentést tett volna, egy üveg kerítést állíttatott fel, minek elkészítését, a midőn az nékem bejelentett volt, azonnal eltöltöttem, miért is Dalmer Márton a fenn érdekelte kéreményt a Tekintetes Tanátsához adá be, kérvén a már elkészített üveg kerítést felállíthatni. Valjon tehát az esedezőnek egy tsak a nyári hónapokra alkalmazható, és tsak kapsokkal öszveköttöt üvegkerítés kávéháza előtt megengedtesen? és azért, mivel azt minden előleges jelentés és felsőbbbségi engedelem nélkül készíttette és felállította, megbüntessen? a további Tekintetes Tanács határozata alá terjesztem.*”

A tekintetes tanács mintha csak érezte volna, hogy ebből idővel az utánuk következő 3-4 generációban igen szép jövedelem kerül majd a városnak, nagyobb élelátásról tett tanúságot, mint város kapitánya uram, mikor eltekintve a büntetéstől, olyaténképen határozta: „*Jóvá ugyan nem hagyatván, hogy Dalmer Márton hatósági engedelem nélkül a szóban levő üveg bódét felállította, egyébiránt ugyanezen bódének nyáron általi megmaradhatása azzal engedték meg: hogy azt azon esetben, ha a kereskedők részéről ezen idő alatt közmulatság, vagy nagyobb ünneplés tartatnék, a kotsiknak szabad járása végett azonnal szélszédni tartozzék. Mi felől tudósító ur ötlet értesítendi, a házi pénztár számára évenként 10 pengő forintokat beszédni és azokat a városi pénztárnoknak átadni fogja. Végeztetett Pesten, 1841 Május 16-án. A városi Tanács által ugyanott.*” S miután Patisz Károly város kapitánya uram Dalmer Mártonról erről tudósította, tőle az első évi 10 forintokat pengő pénzben beszéde és azokat ugyanazon év június 3-án a városi kamarási hivatalba ietette, azóta szakadatlanul virulnak a pesti kávéházak nyári kertjei.

Dr. Pelcz Béla.

A kereseti és jövedelemadókiutetések megfellebbezése.

Az 1931. évi általános kereseti és jövedelemadókiutetések munkálatai az egész országban előre haladtak, sőt egyes helyeken meg is kezdtek a fizetési meghagyások kézbesítését. Olvasóink tájékoztatására ezúttal is közöljük a jogorvoslati eljárások módosztatit.

Az általános kereseti adó ellen abban az esetben nyújtandó be fellebbezés, ha az adózó a kiutetett adóösszeget túlmagasnak találja, vagy megítélése szerint egyáltalán nem lenne adókötelezettség alá vonható. Az adó magasan történt megállapítása ellen benyújtandó fellebbezésekben alapos indokolásban kell megjelölni azokat a körülményeket és okokat, melyek alkalmasak a kiutetés helytelenségének igazolására és melyek alapján az adózó a kiutetett adó mérséklésére számot tarthat.

Az általános kereseti adó kiutetése ellen az adózó a fizetési meghagyás kézbesítését követő 15 napon belül élhet fellebbezéssel az adófelszámolási bizottsághoz.

A fellebbezés bélyegmentes és azt a felszólamlási bizottsághoz kell címezni, de annál a m. kir. adóhivatalnál kell benyújtani, amely a fizetési meghagyást kibocsátotta. Postai bekiutetés esetén a postára adás napja számít a fellebbezés benyújtásának. Ha a 15 napos fellebbezési határidő utolsó napja vasárnapra, vagy pirosetis innepre esik, a határidő csak a rákövetkező legközelebbi hétköznapon jár le.

A fellebbezés kéredelmes benyújtása esetén az adózó igazolási kérelemmel élhet, amelyben igazolja, hogy 15 napos határidő elteltéig önhibáján kívül nem tudta benyújtani a fellebbezést. Az igazolási kérelemre 1 P 60 fill. okmánybélyegyet kell ragasztani. A fellebbezéshez csatolni kell azokat a bizonyítékokat is, melyekre az adózó hivatkozik és kifejezetten kérni kell a felszólamlási bizottság tárgyalására való személyes megidézését.

SCHEY LIPÓT

nádszékfőnöki intézete Budapest, VI., Hunyadi tér 12. szám. Tel.: Aut. 154-38. Alapítatott 1893. Készít: nádszékfőnást, székfényezést, székjavításokat.

Zsifkov Jánosné

házi tarhonya, leves- és étkezés tésztaipar „Norma” panirozóliszt. Gyárt: Csötészát, spagettit és fidelint. Budapest, IX., Remete ucca 24. T.: J 340-42

BUDAPESTI KRÉTA VEGYÉSZETI GYÁR ÉS KÉRESKE DELMI RÉSZV. TÁRS.

IX., Közraktár ucca 12. Tel.: A. 863-51.

Kiváló minőségű kávéházi tábla kréta és dákókréta gyártmányai kaphatók a Budapesti Kávévessék Aruforgalmi Rt.-nél Budapest, VIII., József krt. 58. Tel.: J. 392-77.

„Stranck”-kávé végig

a magyar mezőgazdát,

a magyar munkást

és a magyar ipart segited!

H I R E K

MIRÓL NE FELEDKEZZÉK MEG?

Julius 20-ig befizetendő az általánosított és a zenés kávéházak vigalmi adója.

Augusztus 5-ig megfizetendő az augusztusi lakbér első részlete.

Augusztus 6-ig megfizetendő a nem általánosított és zenét nem tartó kávéházak vigalmi adója.

Augusztus 10-ig tartoznak az adóközösség tagjai július havi fényüzési és forgalmi adóátalányukat megfizetni.

Augusztus 15-ig fizetik a fényüzési adót azok, akik nem tagjai az adóközösségnek; befizetendő a személyzet illetményeiből levont kereseti- és rokkantellátási adó. Megfizetendő a kereseti, jövedelmi és vagyonadó III. negyedévi részlete.

A munkanélküli alkalmazottak javára szóló gyűjtést folytatjuk. Különösen a nyári üzemek tulajdonosait kérjük, hogy abban vegyenek részt és a gyűjtés eredményét küldjék be a testület irodájába.

Értekezlet a kereskedelemügyi minisztériumban. F. hó 7-ére Jezsovits János államtitkár ur értekezletet hívott egybe a gyer-

Herczeg

Husáru ESTERHÁZY csemege

badacsonyi borok.

Központi lerakat: VII., Rottenbiller u. 58. Telefon: József 435-24.

Füstöltárú különlegességek.

Yestor ételízestő húskivonat

Minden

ételben íz és táperő! Az étvágyat fokozza, az emésztést elősegíti. Vendégeit megnyeri vele.

MARSCHALL JÓZSEFNÉ vad- és baromfi-kereskedő. Főüzlet: VI., Hunyadi tér 4. vásárcsarn. épület. T.: A. 204-56. Telep: VIII., Nagytemplom ucca 24. Tel.: József 302-74.

Alapítva: 1876.

BREITNER BERNÁT

jégszekerények és hűtökészülékek gyára

Gyár és iroda:

Budapest, VI., Király ucca 36. szám.

Telefon: 122-01.

Kizárólag elsőrendű gyártmányok

Értesítem az igen tisztelt kávé és vendéglős urakat, hogy vállalom a kávéházi és vendéglői fehéreműek tisztítását.

HOLZMANN HENRIK

magy. királyi udvari szállító gőzmosógára BUDAPEST, VIII. KISSTACIÓ UCCA 5.

Általunk ajánlható előnyös beszerzési források:

LAMMEL FERENC egészségügyi berendező
Budapest VIII. József u. 17.
A Budapesti Kávások Ipartársulatának állandó szállítója.
Vízvezeték, fűtés és bádógosmunka
Alkalmi vételként eladó. 1 darab Junkers-Ruh használt fehér zománc tüz. helytű főzőhelyet 4 sütős és 1 db. nagygázüst

KORONA TEJ R.-T.
kiváló minőségű habtejszine
BUDAPEST, IX. DRÉGELY U. 15
Telefon: J. 351—54, J. 590—04

MANDL
sajt-, vaj-, tojásnagykereskedő
Budapest, VII. Király uca 15.
Telefon: J 428—69, J 438—97.
Megbízható áru, legolcsóbb napi-

Ha küldönere van szüksége
KÖZPONTI BOYK HIVJON.
Telefon: József 408—72 és József 322—20.

Tejértékesítő és Tejgazdasági r.-t.

Telep és központi iroda:
VIII. THÉK ENDRE UCCA 38. Sz.
Szállít: kávéházaknak elsőrendű uradalmi tejet, kítőnő vaját, habtejszint és tejtermékeket.
Telefon: J 302—69, 348—62.

mekek, fiatalok és nők éjjeli munkájáról szóló miniszteri rendelet végrehajtása körül a vendégiparokban felmerült nehézségek tárgyában. Az értekezleten a kereskedelemügyi minisztérium részéről Jezsovits államtitkár és Péterfy Oktáv műszaki főtanácsos, a Budapesti Kávások Ipartestülete képviselőjében Mészáros Győző elnök és dr. Havas Nándor főtitkár, a szállodások és vendéglősök ipartestülete részéről Keszei Vince elnök, Gundel Károly, Marenich Ottó, Kurcz Henrik vezetőségi tagok és Téglássy Ernő titkár vettek részt és részletesen megtárgyalták azokat a módokat, amelyek mellett a rendelet az ipar sérelme nélkül végrehajtható. A tárgyalás minden tekintetben megegyezéssel végződött és a szükséges magyarázatot a kereskedelemügyi minisztérium még július 30. előtt ki fogja adni.

A gyermekek, fiatalok és nők éjjeli munkájáról szóló rendeletben előírt négyjegyűk elkészült és az ipartestület irodájában darabonként 60 fillérért megszerezhető.

„Cukrázda” megjelölést csak jogosított iparos használhat. A kereskedelmi miniszter körrendeletet intézett az összes elsőfokú iparhatóságokhoz, melynek értelmében cukrázda, vagy cukrázdulet jelzést csak az az iparos használhatja, aki a cukrázipar gyakorlására jogosító iparigazolvánnyal rendelkezik és cukrázipari készítményeit maga állítja elő.

A tanoncszerződésekben megállapítandó tanidő szigorú betartása. A főváros polgármestere rendeletet adott ki, amelyben felhívta az ipartestületeket, hogy a tanoncszerződések megkötésénél a legszigorúbban állapítsák meg a legrövidebb tanidőt és egyetlen esetben se térjenek el az Ipartörvény rendelkezéseitől. A rendelet szerint minden esetben csak a törvényben előírt legrövidebb tanidő alapján köthető meg a tanoncszerződés.

40 éves ipartestület. A Soproni szállodások, Kávások és Vendéglősök Ipartestülete most ünnepelte 40 éves fennállását. A díszközgyűlésen Tschida István ipartestületi elnök elnök, majd Manning Oszkár ipartestületi jegyző beszélt az ipartársulat negyven évének történetéről. Kinitzy Antal ipartestületi elnök a soproni iparosság nevében üdvözölte a jubiláló ipartársulatot. Schmidt Ferenc a város és az iparhatóságok üdvözlését, Székely Géza pedig az iparosságok jókívánatait tolmácsolta.

A bolt- és műhelyberek elleni liga küldöttsége a főpolgármesternél. A magas bolt- és műhelyberek elleni liga küldöttsége kedden Zala Zsigmond és Wittenberg István vezetésével megjelent a főpolgármesternél, akinek átnyújtották a liga határozatát. A főpolgármester utalt arra, hogy a háztulajdonosok, akik a háború és a háború utáni idők egyedüli győztesei, kell, hogy megértsék a mai idők intő szavát. Ezért reméli, hogy ebben az ügyben legközelebb az összekereskedelemre és iparra jótékony hatást gyakorló eredmény mutatkozik.

Nem adható bodegaiparra szóló iparjog-sítvány. Bodegára iparjog-sítvány nem adható, minthogy a bodega nem más, mint koresma (eredetileg délvidéki csemegeborok poharankint való kimérése). A 78.000—1923. K. M. sz. rendelet 131. §-a szerint a rendelet 130. §-ában említett iparokat az iparengedély szövegében csak mint fogadó (szálló, penzió), koresma, kávéház, illetőleg kávémérésiipart szabad megjelölni. Így tehát csak vendéglő-

vagy koresmaipari engedély alapján tartható egy bodegaüzlet. Ily iparengedély azonban magában nem segít, ha azt fűszeres, szatócs, stb. megszerzik, mert a nevezett iparágak gyakorolhatásához szükséges „korlátlan” italmérési engedélyt fűszeres, stb. kereskedők a hatályban álló jogszabályok értelmében nem nyerhetnek. (Soproni kamara.)

Vendéglői étkezés a pincér választása szerint. Párisban most nyílt meg egy vendéglő, amelyben nincsen étlap és a vendég nem is rendel meg maga az ételleket, hanem azt kell ennie, amit a pincér hoz. Ezek a pincérek azonban, akiknek az önkényétől függenek a vendékek, nem közönséges pincérek, hanem a szakácsművészet képviselői, akik lelkiismeretesen állítják össze az ételsorokat. (A reggeli-költségek csökkentése és ezáltal a fennállási lehetőség megszilárdítása, végül az üzletvitel tetemes megkönnyítése szempontjából ajánlatos volna e párisi példának Budapestben való bevezetése.)

Huszonégyesmillió pengő a betegsegélyző-hátralék. A Társadalombiztosító Intézet most tette közzé azokat az adatokat, amelyekből megállapítható, hogy a betegbiztosítójárlék-nál a munkaadók hozzávetőleg 23—24 millió pengővel vannak hátralékban. Ez a hátralék 1925 óta keletkezett, mert csak ezt a járulékhátralékot számolják, minthogy 1929-ben a népjóléti kormány amnestsziorendeletet hozott ki, mely rendelkezéssel 1925 január elsejét megelőző időkből származó járulékhátralékok eltöröltek.

A tanoncok tanviszonyának megállapítása. (A m. kir. kereskedelemügyi miniszternek 137.110. 1931—XIX. szám alatt hozott elvi határozata.)

Ha a tanviszony a tanonc hibájában kívül szűnt meg s a tanidő hátralevő része a tanidő egyötöd részénél több, az 1922:XII. tc. 1902. szakaszának második bekezdése értelmében az új tanoncszerződést az első tanoncszerződésben kikötött tanidőből kitöltetlenül maradt időnél rövidebb időre, nevezetesen arra az időre is meg lehet kötni, amely a tanidőnek a 89. szakaszában megszabott legrövidebb tartamából maradt kitöltetlenül.

Az 1922. évi XII. tc. 102. szakasza ugyanis élesen elvlasztja azokat az eseteket, amelyekben a tanviszony felbontása a tanonc hibájában kívül történt, azoktól az esetektől, amelyekben a tanviszony a tanonc hibájából szűnt meg.

Azokban az esetekben, amelyekben a tanviszony a tanonc hibájából szűnt meg, a törvény a 102. szakasz harmadik bekezdése szerint a tanoncot hátránnyal sújtja, amennyiben részletesen rendelkezik az iránt, hogy az új tanoncszerződésben a tanidő hátralevő részénél mennyivel hosszabb tanidőt kell megállapítani, illetőleg mennyit lehet a már kitöltött tanidőből a tanonc javára számításba venni.

Ezzel szemben azokban az esetekben, amelyekben a tanviszony a tanonc hibájában kívül szűnt meg, természetesen nem lehet arról szó, hogy a tanoncot újból való szerződtetésével kapcsolatosan bármilyen hátrány érje, ellenkezőleg a törvény az idézett szakasz második bekezdésében az iparhatóságnak egyenesen feladatává teszi, hogy azon legyen, hogy a tanonc a tanidőnek még kitöltetlen részére új tanoncszerződés alapján lehetőleg minden hátrány nélkül nyerjen elhelyezést. A második bekezdés

Szászi János

üvegcsiszoló és tükörfoncsorozótelepe Budapest, VIII. Mária u. 5. — Tel.: J 330-54. — Készítményei: mindennemű üvegcsiszolás, vésés, edzés, tükörfoncsorozás, autószelelvédő és karosszeriaüvegek, rézfoglatok, ajtóvédők, lapok, üvegpórák, stb. készítése. — Mindennemű díszcsiszolások saját és hozott tervek szerint készülnek.

szövegezését szembeállítva a harmadik bekezdés szövegével, nyilvánvaló, hogy az új tanoncszerződés megkötésénél a szerződő felek nincsenek kötte az előző tanoncszerződésben kikötött tanidőnek még hátralevő részéhez, hanem miután a 89. szakasz megállapítja a kikötött tanidő legrövidebb tartamát, az ebben a szakaszban megállapított keretnek, nevezetesen a tanidő ott meghatározott legrövidebb tartamának alapulvételével is megállapítják a tanidő még kitöltetlen részét. Más szóval a 102. szakasz második bekezdésének a tanidő még kitöltetlen részére vonatkozó rendelkezését nem lehet olyképpen magyarázni, hogy az új tanoncszerződésben kikötött tanidőből kitöltetlenül maradt időre engedi megkötni, hanem olyképpen kell értelmezni, hogy az új tanoncszerződést meg lehet kötni ennél rövidebb időre, nevezetesen arra az időre is, amely a tanidőnek a 89. szakaszban megszabott legrövidebb tartamából maradt kitöltetlenül.

A 102. szakasz második bekezdésének ellenkező magyarázata az élet igényeivel is szemben állana, mert azt vonná maga után, hogy azokban az elég sűrűn előforduló esetekben, amelyekben a tanoncszerződés hosszabb-rövidebb idő után a tanonc hibájában kívül megszűnik, az új tanoncszerződés megkötésénél a szerződő felek a korábbi tanoncszerződésben megállapított tanidő hátralevő részéhez minden esetben köteve volnának. Ez a megkötöttség pedig semmi

Menczer és Prégler r.t.

üvegcsiszoló, üveghajlító és tükörgyár tükrök készítése és javítása.

Budapest, VII. Kazinczy utca 9
Telefon: 426-40

„AMBROZIA” a modern kiszolgáló pult.
Gyártja: **Marek és Bodolai**
automata gépeket építő vállalata
BUDAPEST, VIII. NÉPSZÍNHÁZ UCCA 19. SZ.
„Ambrozia” gyors adagoló felel meg legjobban a jelenkor gyors kiszolgálást, jó ízlet, higiéniát megkövetelő igényeinek.

Iparművészeti és mechanikai festőüzem

cégtulajdonosok: Volka és Welsler
Budapest, VII. Dohány uca 100. Telefon.
Vállaljuk: Fa-, vas-, kerti, nyári vendéglői bútorok festését és mázolását. — Kávéházak speciális gépeivel való megfestését olaj- vagy vízfesték eljárással. Bőr-, textil-, selyem-, üveg- és papíráruk nitrocellulose festését.

Juhász István

szobafestő és mázó
Budapest, VII. ker. Széchenyi uca 31. sz.
Pestszentlőrinc, Wlássits Gyula uca
Kávéházak éternek, stb. művészeti festését a legjutányosabb árak mellett vállalom.
Telefon: 424—95.

Littke For England

a vezető pezsgő márka.

Vezérképviselőt iroda:

IV., Szép uca 3
Aut. 855—42.

Kristály forrásvíz legyen mindennapi italod!

SABOL

a hófehér svábvész egyszeri hintésre pusztít!
SABOL-féle JOKER rovarpermetező a legjobb!
 SABOL rovarszaki laboratórium, Német u. 10-12. Tel.: 321-54. Kérje háztartási üzletekben.

STÉINER keksz és ostyagyártmányai a legjobbak!

esetre sem volna megokolt. A tanidő megállapítása ugyanis csak egyik pontja a tanszerződésnek, amely számos más kikötést is tartalmaz, amelyek a tanidő tartamának megállapításával szoros kapcsolatban vannak. A kikötött hosszú (például négy évre szóló) tanidőért a tanoncot nyilván a munkaadónak más szolgáltatásai kárpótolják. Új tanszerződés kötése esetében viszont a felek rendszerint új alapokon egyezkednek. Lehet, hogy az új munkaadó nem akarja azokat a szolgáltatásokat nyújtani, amelyek ellenében a korábbi munkaadónak a hosszú tanidőt sikerült a tanszerződésbe felvételnie. Az új munkaadó megokolatlan előnyhöz jutna, a tanonccal szemben pedig súlyos méltánytalanság lenne, ha a tanonc ily ellenszolgáltatások nélkül is kötvé volna az első ízben kötött tanszerződésben megállapított hosszú tanidőhöz.

A finn nők a szesztilalom ellen. A finn nőmozgalom vezetői röviddel elérték akitől indítottak az alkoholprohibíció beszüntetése érdekében, s memorandummal fordultak a célból a köztársasági elnökhöz. Mivel igen sok nő lelkes híve a szesztilalomnak, a mozgalom vezetői nem számítottak több, mint 50.000 aláírás elérésére. Jellemző azonban a szesztilalom rettentő káros hatására és óriási ellentáborára, hogy mintegy 200.000-en írták alá a folyamodványt. Ebben elsősorban arra hívtak, hogy mint családanyák kénytelenek tűnni, hogy hazájukban az iszákosság túrhetetlen méreteket öltön, erkölcsileg megfertőzze az egész társadalmat, a munka megbecsülésétől elszakítsa az egész népet. Ha ezen rendszernek, mely megmutatta, hogy csak törvényellenes, káros hatásokban mutatkozik, nem vetnek rövidesen véget, kiszámíthatatlan, hogy milyen lesz a következő generáció. Ameddig a szesztilalom érvényben marad, tehetetlenek a nők ezen általános, romboló tulzott alkoholfogyasztással szemben. Úgy érzik, hogy hiába apellálnak józan észrel a nép lekiismeretéhez, amíg ezen törvény érvényben van és ezért kérik az elnököt, hogy sürgősen törölje el ezt az egész nemzetet megnyomortító intézkedést.

Budapestén lesz a III. nemzetközi kézművesipari kongresszus. Az Országos Kézműves Testület lapja „A Magyar Iparos” most megjelent számában részletesen beszámol a június havában Párisban tartott II. nemzetközi kézművesipari kongresszus tárgyalásairól és a Nemzetközi Kézművesipari Intézet munkájáról. A párisi kongresszus egyhangú határozattal kimondta, hogy a következő nemzetközi kongresszust, 1933-ban Budapesten fogják megtartani. E határozat méltó elismerése a magyar kézművesipar jelentőségének, valamint ama teljes rokonszenvennek, amelyet a magyar kézművesiparosság a római és párisi kongresszusokon való képviseltetése, a nemzetközi kézművesipari intézet megalakításának munkájában való aktív részvétele útján a maga részére a külföldi vezető kézművesipari szervezetek körében teljes eredménnyel biztosítani tudott.

Megtartották Párisban a XII. Nemzetközi Szesztilalomelleni Kongresszust. Most zajlott le Párisban a XII. Nemzetközi Szesztilalomelleni Kongresszus, Raymond de Luze báró elnökletével, a borgezdaság, a sörgyártás, a bor- és szeszkereskedelemből 20 nemzetbeli, mintegy 350 delegátusának részvételével. A kongresszusnak, amelyen magyar részről dr. Baross Endre, a Libertas egyesület és Magyar Szőlőgazdák Orsz. Egyesülete és a Magyar Mezőgazdasági Szesztermelők Egyesületének képviselője, Földes Zsigmond, a Magyar Borkereskedők és Borbizományosok Egyesületének megbízottja, valamint Zerkowicz István vettek részt, különös jelentőséget adott, hogy azon a francia kormányhoz hat tagja, André Tardieu földmívelésügyi miniszter, volt miniszterelnök, L. Rollin kereskedelmi miniszter, C. Blaisot népjóléti miniszter, M. Roustan közoktatásügyi miniszter, Frey kereskedelemügyi államtitkár és G. Gérard idegenforgalomügyi államtitkár, valamint Lyautey tábornok, a Gyarmatügyi kiállítás főbiztos, voltak jelen.

A francia Borkiviteli Bizottság által jól megrendezett kongresszust Rollin kereskedelmi miniszter nyitotta meg, majd de Mun a Borkiviteli Bizottság nevében üdvözölte a különböző nemzetek megjelentjeit, megemlítvén, hogy a kongresszus tárgysorozatán szereplő problémák különösen a szesztermelő államok

szempontjából elsőrendű kérdések, amelyeket különösképpen a kormányoknak támogatniuk kell. Majd Bertrand de Mun „A bor- és szesz italok exportja elé gördített állampénzügyi akadályok” címen tartotta meg nagyértékű előadását, amelyet számos külföldi delegátus részvételével hosszabb vita követett.

A tárgysorozat második pontja dr. Funke, a német sörgyárosok szövetsége elnökének „A sör tápértéke” című előadása volt, amelyben az előadó különösképpen a sörnek a legszélesebb néprétegekben helyet foglaló kiváló szerepéről emlékezett meg. Abbé Dubacque, a bordeauxi szőlészeti állomás igazgatója „A prohibíció erkölcsi szempontból” című értekezésében szintén a szesz italok szociális szerepét méltatta és a szabad szeszfogyasztás szükségességét hangsúlyozta. Jelentésében összefoglalta az absztinenseknek és híveiknek a Nemzetek Szövetségéhez a prohibíció tárgyában benyújtott számos, szesztilalomellenes javaslatot.

E. J. Hultin őrnagy, a finn mértékletességi szövetség bizottsági tagja a finnországi prohibíció jelenlegi helyzetét ismertette. Utána Pierre Mestchersky, a Nemzetközi Liga főtitkára terjesztette elő a Liga főtitkárságának működéséről szóló évi jelentését, melynek során kiemelte az algéri szőlőgazdaság különösen az algéri bortermelők szövetségének és a borkereskedők szindikátusának értékes támogatását. Jelentésében megemlékezett a Ligának azon törekvéseiről, hogy Spanyolországban is egy külön nemzeti Liga állítsák fel, mely azonban az ottani gazdasági és politikai nehézségek folytán mindez ideig nem sikerült. Utána Raymond de Luze báró, a Liga elnöke terjesztette elő a prohibíció helyzetéről szóló általános jelentését, melynek során a latineurópai, középeurópai, a dél-európai és az angolnyelvi területek helyzeteit ismertette. Végül a kongresszus egyhangúlag különböző határozati javaslatokat fogadott el. E javaslatok közül különösen kiemelendő annak a megállapítása, hogy a mai válságos gazdasági viszonyok közepette különösen hibázthatandó az antialkoholistáknak az a törekvése, amely egyik legfontosabb gazdasági ágának, a szesztermelésnek a fogyasztópiacoktól való elvágasát célozza. Felhívást intéz a beület és jóakaratu emberekhez, hogy a Nemzetközi Ligát a szabadságért és igazságért folytatott küzdelmében támogassák.

A nagygyűlés befejeztével a Nemzetközi Liga tanácsa tartotta meg szokásos ülését, amelyen a prohibícióval kapcsolatos, különböző aktuális kérdéseket tárgyaltak.

Badacsonyi fajborok

Megbízható beszerzési forrás a Badacsonyi Szőlőgazdák állami ellenőrzés alatt álló Pincészövetkezete budapesti mintaraktára. Budapest, VIII., Rákóczi út 9. (Bejárat az Eszterházy utcából.) Telefon: J. 302-12.

Pálpusztai sajt, Heller doboz emmentáli, Derby sajt

kávéházakban nélkülözhetetlen

Kávéházi, szerelési s berendezési munkálatok KLEIN S.

légszusz és vízvezetési berendezési vállalata. Simplon, Japán, Vestend, Kristály, Centrál, Központi-kávéházak berendezéseit létesítette. Budapest, VI., Hegedűs Sándor uca 25. sz. Telefon: 126-45.

JÉG szállítását vállalja és kifogástalanul teljesíti ERZSEBET JÉGGYÁR RECHNITZER ÉS BRUCKNER cég

Budapest, VII., Hajtsár út 153. Telefon: Zugló 63-23

Allandóan dunántúli lámpázott és teatojás WILHELM JÓZSEF tojásnagykereskedő. Bpest, I., Márvány u. 44. Telhívó: Ant. 536-78.

Jány Árpád

sütődéje. Budapest, I. Bors uca 1. sz. Telefonszám: Automata 503-35. Reggel 7 óráig kezdve egész napon át: Friss sütemények és sörstangli különlegességek. Előkélt szállodák és éttermek állandó szállítója.

KÁVÉHÁZI

tapéták nagy választékban munka legjobb kivitelben

Weisz Béla Telefon: 215-50

Budapest, VI., Lázár u. 16. (Operánál)

ASZTALMUNKÁLATAIT

faredőnyeit, mindennemű napellenzőt lehet futatós árban beszerezni KRAMAR IMRE műasztalosüzemében Budapest, VI. Csengery uca 63/a Átalakítások, javítások pontosan eszközöltetnek Telefon: Automata 171-74. Alapítva 1919.

Hacker és Társa
 chinnezzüst- és alpakkaárúk
 Budapest, VII., Sip-u. 6.
 Telefon: József 354-55.

Kerti ernyők

32 P-től Weisz Dávid esernyőgyárban, Budapest, V., Bálvány uca 18. Tel.: Ant. 137-57. Áthúzást és javítást is vállalok.

Gyümölcs- és zöldségüzem

központi iroda és raktárak: Lövőház uca 22. Naponta elsőrendű friss gyümölcsök, vaj, tojás, tejtermékek. Vágott, tisztított baromfi. Tel.: 571-42. Rendeléseket autoínkon azonnal szállítjuk.

Fried Zsigmond és Fia

kávéházi és vendéglői berendezők

VII., Király u. 40. Telefon: 291-34.

Billiárdok, kávéházi márvány-, éttermi- és kerti asztalok. Székek. Alpakka-porcéllán- és hitelesített üvegáruk fentiek kölesönzése Költségvetés díjtalan.

Cusztig Sándor

caillárgyár VIII., Rökk Szilárd uca 14.

Telefon: J. 358-97.

Mindennemű kávéházi caillárok modern kivitelben. Rádió. Allólampák. Falikarok.

KOLÉNYI KORNÉL

konzervgyár, Budapest Cég alapítva 1879. Telefon: J. 323-00

Jamjei elsőrangúak!

Kajszinbarack is minőségben felülmúlhatatlan!

Kapható:

Budapesti Kávésok Áruforgalmi Rt. Bpest, VIII., József krt 38. Tel.: J. 392-77

A kongresszus mindkét napján a rendezőbizottság fogadóestélyeket rendezett, amelyeken a nagy számban megjelent külföldi vendégek, valamint a francia közélet és a Párisban székelő diplomáciai testület vezető tényezői vettek részt. A kongresszus befejeztével a külföldi vendégek a Nemzetközi Gyarmatügyi kiállítást tekintették meg, ahol Lyautey tábornok, a kiállítás főbiztosa fogadta őket lekötő szíves beszélgetéssel.

Minden kávé tartson üzletében Zwack-féle Unicumot és likőröket, mert azt állandóan keresik és fogyasztják. Az Unicum eredeti palackból mérendő, mert a vevő így látja, hogy csakugyan eredeti árut kap.

Kávévilágkartell készül? Több európai és amerikai kávépiac-kikötőből kávévilágkartell tervét jelentik. A kávépiacon a multban csak a brazil kormány folytatott rendszeres értékesítési politikát, azzal az el nem titkolható céllal, hogy a kávé árát lehetőleg magas színvonalon tartassa. Ez a politika hozta létre gyakran, hogy hajórakományokat süllyesztettek el és egész évi termést égettek el, csak hogy a kávé árát tartani lehessen. Bezabonyult, hogy ez a politika hosszabb időre nem jelenthet sikereket, mert a világpiaci lanyhuló irányzatával szemben egy kávétermelő ország nem szállhat eredményesen szembe. A brazil kormány összes mesterkedései ellenére a riókévé ára a mult év folyamán majd 50%-kal esett vissza. A kávéválság a piactól elvont készletek és a teaurált termés az árakat ugyan nem védte meg, azonban lerontotta Brazília egész gazdasági helyzetét. Ezért a brazil kormány akeiőt indította, hogy nemzetközi kávékonferenciát hozzon létre, mely hivatott volna megalakítani a világfogyasztási cikkben leghatalmasabb kartelljét. Az érdekelt európai államok, melyeknek kikötője kávépiac, elküldik megbízottaikat a brazilai világgkonferenciára.

Zwack likörgyár saját gyarmatnyú Vermouth ürmös esemegeborot készít. Ez az áru egészen elsőrangú, magyar áru. Ára szabadon kimérve 1.80 P és 7 del. zárt palackban szintén 1.80 P.

Svédországban eltöltjük, hogy az üzletek ajándékokat osztogassanak. A svéd kormány az üzleti tisztességbe ütköző verseny esetekről törvényjavaslatot dolgozott ki, mely egyebek között az üzleti ajándékok osztogatásával is foglalkozik. A svéd álláspont a versenyjog területén az ajándékozásokkal és ráadásokkal szemben a lehető legmeregvebb, amennyiben ajándékoknak, ráadásoknak, ingyenes vagy rendkívül olcsón való osztogatását, egyszerűen megtiltja. Minden olyan állítólagos ajándék és ingyenes vásárlási ráadás, melynek feltétele más áruknak egyidejű megvásárlása, tilos, és ennek a rendelkezésnek áthágása 200 svéd koronáig terjedő pénzbüntetéssel büntetendő.

Vendéglőhelyiség

Kitűnő jó forgalommal augusztus elsejére háztulajdonostól bérbévehető, esetleg berendezéssel. József körút 84-b. Bővebbet dr. Ladányi ügyvédi iroda, V, Báthory uca 20. Telefon: Automata 278-43. szám.

Az eredeti **SIDOL** fém-, ablak- és mártálytisztításra a legalkalmasabb!

Getzl Lipót "SIDOL" vegyülmékek gyára R.-T. Telefon: Z. 65-86. 68. 27.

G. H. Mumm Ayala & Comp, Menkoff Cognac, Sandy Moc-Donald, Old Pan Wisky külföldi cégek képviselője:

ZALA KÁROLY, VI. Andrassy út 47. félemelet. Telefon: 289-52

Litke pezsgőgyár és Palugyay J. főképviselete.

A közismerten elsőrangú, általunk forgalomba hozott gyümölcskészítmények, különösen pedig barack és egyéb gyümölcsből készült

jamek és izek új gyümölcsből készíttve rövidesen forgalomba kerülnek. E cikkeket, mint eddig is, kiváló házimódszer szerint részünkre külön készített minőségben fogjuk forgalomba hozni.

Tekintettel arra, hogy ezen gyümölcskészítmények árai még teljesen kialakulatlanok, felhívjuk igen tisztelt vevőink figyelmét arra, hogy e cikkeken egyelőre sem rendelést, sem kötetet ne eszközöljenek, hanem várják be a közeli napokban megbízottunk által teendő legelőnyösebb árajánlatunkat, amely úgy a minőség, mint az árak tekintetében teljesen versenyen kívül fog állani.

Budapesti Kávésok Áruforgalmi R.-T.

Budapesti Közponi Általános Tejcarnok Részv.-Társ.

VII, Rottenbiller uca 31.

A főváros kávéházai, szállodái és kávéméréseinek szállítója. Tojás-osztály.

Telefon: J. 462-63, 462-64, 462-65, 323-07, 338-91 346-68, 350-16. Sürgőnyim: „Közte Budapest”

Figyeljünk! PIATNIK NÁNDOR ÉS FIAI BUDAPEST

magyar kártyagyár gyártmányainak valódiságára. — Óvekedjünk az utánzásoktól.

Magyar Játékkártyagyár R.-T.

PIATNIK NÁNDOR ÉS FIAI

Budapest, VII., Rottenbiller uca 17.

Telefon: J. 310-63, J. 453-71.

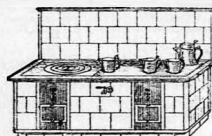
Alapítottak 1824.

Jégszekrények,

bor- és sörkimérőkészülékek, pohárállványok minden méretben kaphatók. Kávéházi asztalok és székek nagy raktára. Raktáram tulajdonsága miatt rendkívül olcsó árban árusítok. Kedvező fizetési feltételek! Javítások olcsón és pontosan eszközöltetnek. — Kérjen árajánlatot!

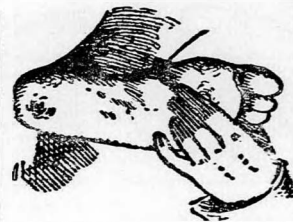
Klement András Jégszekrények, bor- és sörkimérőkészülékek üzeme Budapest, VII., Király u. 27 (az udvarban). Tel.: J 401-10.

Börcsök Mihály

BUDAPEST, VIII., MARIA UCCA 46. TELEFON: J. 388-44.

Kávéházi, vendéglői takaréktűzhelyek készítését és karbantartását vállalja.

Érzékeny fájós lábakra

készíték orvosok által elismert új találmányú gyógycipőket, lúdtalp, fagyás, izzadás, tyúkszem, bőrkeményedések ellen, garancia mellett a legújabb fazonban és színben 30 pengőtől. NYÁRY gyógycipész, Szondy uca 25. Gyógycipők egyedüli készítője. Címet kérem megőrizni. Kérjen ismeretöt.

Kávésoknak és alkalmazottjainak ingyen lábatvilágítás.

Ifj. Grünwald Mór

Budapest, IV, Ferenc József rakp. 6. Tel. A.: 843-39

Szállodal, vendéglői és kávéházi üveg és porcellán

A MALÁTA-PEZSGŐ-SÖR
HOGYHA MINDIG ISSZA, EGÉSZSÉGÉT S PÉNZE EGYRÉSÉT JUTALOMKÉNT KAPJA VISSZA. GYÁRTJA A FŐVÁROSI SÖRFŐZŐ R.T. KÖBANYAN.

Somogyi és Bujtás

reklám és cégtáblafestő műterme KOHÁRY U. 12/e. (Balaton u. oldal)

Készít: üveg, fa, bádóg, vászontáblákat és plakáttervezéseket.

Művészi transzparensek (világítótáblák).

Telefon: 209-28.

A legkiválóbb Szent István sörkülönlegesség

Porter sör

a Polgári Serfözde gyártmánya

Forgalomba hozza: BUDAPEST SZÉKES-FŐVÁROS ÁSVÁNYVIZ-ÜZEME. TELEFON: AUTOMATA 530-03. I. SZENT GELLÉRT RAKPART 1. SZAM.

„Harmatvíz” A Hungária Gyógyforrás szénsavval telített ásványvize